GAZETA KRAKOWSKA

Nro 40.

Z KRAKOWA DNIA 19. MAIA 1813 Roku WE SRODĘ.

Woyska Cesarsko-Rossyyskie, które pod rozkazami JW. Jenerała Barona Sakina weszły tu d. 13 Maia, opuściły d. 16 tegoż miesiąca z rana miasto nasze, udaiąc się drogą ku pruskiemu Szląskowi. Przez krotki ciąg swego tu bawienia nie stały w samem mieście, ale tylko po przedmieściach i wsiach okolicznych zachowuiąc nay większą karność.

Wiedeńska gazeta dworska pod d. 11 Maia zawiera pod artykułem: *Teatr woyny* wiadomości następuiące:

Od niższey Elby i Wezery.

Gdy korpus Francuzki pod rozkazami Xcia Eckmühl (Marszałka Davoust) cofnał się z Luneburga do okolic Brunświka, przeparte przemagaiącą siłą korpusy Jenerałow Dörnberga i Czerniszewa za Elbę, postąpiły z Boitzenburga znowu za tę rzekę, a zmocnione ludem od anzeatyckiey legii postąpiły do Uelzen, Celle i aż do okolic Werden, gdzie przyszło do potyczki, po którey Jenerał Francuzki Maurin widział się bydź przymuszonym do opuszczenia Celle. Ale dostawszy d. 18 Kwietnia posiłkow, wyparł kozakow i wszedł tam znowu. Z inney strony Jenerał Sebastiani postąpił d. 19 przez Gross-Oesing aż ku Uelzen i przymusił nieprzyiacielskie korpusy w tey okolicy do ustępu. Tegoż dnia zbuntowani poddani Lilienfeldu uderzyli na Francuzki posterunek w Borgfeld i ranili 6 Francuzkich żołnierzy. Na odebraną o tem wiadomość posłał Jenerał Vandamme wezwanie do Lilienfeldu o wydanie sprawcow tego czynu i poddanie się miasteczka. Ale gdy zgroźbą dano odmawiaiącą odpowiedź, posłał zaraz woyska do Lilienfeldu, które to miasteczko mocą opanowały i płomieniom oddały. D. 21 przednia straż dywizyi Jenerała Cara St. Cyr pod dowodztwem Xcia Reuss postąpiła aż do Sotrum, w okolicy między Otersberg i Rothenburg. Zdaje się, że te woyska d. 22 były attakowane i odparte, bo w Hamburgu wyszedł z tego powodu następuiący rozkaz dzienny:

„Oznaymuie się korpusowi, że wczoray przednia straż pod rozkazami Podpułkownika Benkendorfa stoczyła między Ottersbergiem i Rothenburgiem potyczkę, w którey nieprzyiaciel utraciwszy

100 jeńcow, swoy tabor, kilka set ranionych i zabitych maiąc, przymuszony był do ustępu. Przez attaki jazdy 3000 ludzi liczny nieprzyiaciel przymuszony był ograniczyć swoie poruszenia na gościńcu, a dobrze kierowany ogień naszey artyleryi zniewolił go do nagłego odwrotu. Roztropne kierowanie Podpułkownika Benkendorfa i dobre sprawienie się Porucznikow Berg od głownego sztabu, Russmenko od artyleryi i Pawłowa od Isumskiego huzarow pułku, ktorzy dołożyli się szczególniey do pomyślnego ukończenia potyczki, zasługuią na podziękowanie, które im tu składam. Z szczególnieyszem dowiedziałem się ukontentowaniem, że szwadrony legii anzeatyckiey, które do tey potyczki należały, tak się zupełnie sprawiły iak do obrońcow oyczyzny należy. W Hamburgu d. 23 Kwietnia 1813.

Cesarsko-Rossyyski
Jenerał Major
Baron Tettenborn.

Od tego czasu zdaie się, iż woyska Francuzkie znacznie w tey okolicy zmocnione zostały i zewsząd naprzod postąpiły. Umieszczony w Stuttgardskiey gazecie Francuzki rapport pod d. 3 Maia zawiera:

"Od strony Hanoweru wszystko bardzo dobrze idzie; Jenerał Sebastiani pobił nieprzyiacielskie korpusy, które ten kray przebiegały, i wszedł d. 26 do Luneburga. Jenerał Vandamme idzie z 30 bataliionami woyska do Haarburga, a korpus Francuzki z 18 bataliionow złożony zgromadza się pod Kassel. Westfalska dywizya stoi w Artern, a inna z przodu Kassel. Woysko Francuzkie znayduie się w zupełnym stanie do poskromienia wszystkich poruszeń, któreby nieprzyiaciel na niższey Elbie mógł ieszcze przedsięwziąść."

Monitor Paryzki pod d. 28 Kwietnia donosi, że Marszałek Xże Eckmühl odebrał rozkaz udania się do anzeatyckich departamentow, dla użycia nadzwyczayney władzy, którą uchwała senatu pod d. 3 Kwietnia nadaie rządow nad temi departamentami, wyymuiąc ie z pod opieki ustaw konstytucyynych.

W Bremie ciągnie się daley rozpoczęta surowość. D. 19 Kwietnia Oberżysta Backenzahn, który pod czas wybuchłego w Oldenburgu rokoszu zrabował francuzki celny magazyn, był tam przez sąd woyskowy na śmierć skazany i rozstrzelany.

Stosownie do wydanego przez Xcia Eckmühl zalecenia wydał prefekt departamentu uyścia Wezery rozporządzenie w Bremie, mocą którego mieszkańcy w przeciągu 24 godzin obowiązanemi są złożyć za rewersami wszelką broń i proch; ktoby przeciw temu postąpił, uważany będzie iako zdrayca i przed sąd woyskowy stawiony.

Urzędowe doniesienie francuzkie w Monitorze pod d. 28 Kwietnia umieszczone, zapewnia, iż umysły w anzeatyckich departamentach uspokaiaią się. "Powiększaiąca się siła zewsząd przybywaiących woysk Francuzkich, (wyrazy tego doniesienia) przykłady surowości, które dano na hersztach rokoszu, a osobliwie niewielka siła, którą nieprzyiaciel w tych okolicach mógł wystawić, zraziła zlemyślących."

Z Saxonii.

Pomykanie się woysk Francuzkich

ku Erfurtowi nastąpiło d. 16 i 17 Kwietnia Stoiące na przeprawie Rossyyskie i Pruskie posterunki cofnęły się zewsząd nazad. W Weimarze tylko d. 18 przyszło do potyczki, o którey gazeta Lipska iak następuie donosi:

" D. 18 Kwietnia Jenerał Souham postąpił nagle z Erfurtu do Weimaru, w celu zapewne podeyścia naszych straży. Znaydował on się na czele 8000 ludzi, pomiędzy któremi była większa część jazdy, to iest 1 pułk Badeński i 1 Francuzki, razem 1600 ludzi. Za Weimarem mieliśmy straż z 80 huzarow pod Majorem Blücher. Nieprzyiacielska jazda miała ten oddział zabrać, ale iey się zamiast nie udał. Major Blücher poszedł przeciw przewyższaiącey nieprzyiacielskiey jeździe, i właśnie gdy przez wąwoz mieyski przechodziła, rzucił się z swemi 80 huzarami na nią; powstała na ulicach żywa potyczka. Nieprzyiaciel był 4 razy wyparty, i Major Blücher, gdy poboczne iego straże nadciągnęły, cofnął się z miasta z utratą 5 ludzi zabitych i 6 poymanych, nie będąc wcale ścigany. Nieprzyiaciel utracił 16 ludzi zabitych, a ze 20 miał ranionych. „

Tym czasem woyska Francuzkie postępowały na całey linii od Koburga do Merseburga co raz daley naprzod, przy czem nie wiele znaczące zachodziły tylko utarczki.

D. 25 i 26 Kwietnia przeprawiły się też woyska pod Jena, Dornburgiem, Kamburgiem, i t. d. za Saalą. Pod Kösen opierał się ich przeprawie Major Blücher.

Naczelny Wodz połączonego Rossyysko-Pruskiego woyska, który z przodu Lipska w Lindenau miał głowną swoią kwaterę, cofnął ią d. 27 Kwietnia pod Lipsk do Gohlis, i dla uspokoienia umysłow kazał w gazecie Lipskiey oznaymić: "iż przeniesienie głowney kwatery nie nastąpiło wcale z politycznego powodu, ale iedynie dla szczupłości mieysca w Lindenau. „

Tymczasem Cesarz Francuzow przybył do Erfurtu, a d. 28 całe Francuzkie woysko postąpiło naprzod.

Podług urzędowych doniesień Francuzkich znaydował się dnia tego Xże Moskwy (Marszałek Ney) z 60,000 woyska w Erfurcie; Xże Raguzy (Marszałek Marmont) z 50,000 w Eisenach i Gota; Jenerał Bertrand z 60,000 w Koburgu; gwardya Cesarska w liczbie 20,000 ludzi w Fuldzie i Vach, a Wicekról Włoski z swoim woyskiem w Querfurcie.

Woyska Francuzkie prowadzą za sobą znaczne zapasy mąki, sucharow i bydła.

Głowna kwatera Cesarza przeniesiona została d. 28 do Ekartsberga przy Auerstädt, d. 29 do Naumburga, 30 do Weissentels, a d. 1 Maia do Lützen, w opastwie Mersenburskiem, o 2 mile od Lipska leżącego miasteczka, sławnego z zwycieztwa Króla Szwedzkiego Gustawa Adolfa, które w roku 1632 odniosł i życie tam utracił.

Wszystkie woyska Francuzkie postąpiły w tymże stosunku naprzod. W Weissenfels przednia straż Xcia Moskwy doznała d. 29 Kwietnia od jazdy Rossyyskiey pod Jenerałem Łanskoy cokolwiek odporu, który podług Francuzkich rapportow był odparty i związek z Wicekrólem przywrocony został.

Z drugiey strony Cesarz Rossyyski i

)2(

Król Pruski przyiechali d. 24 Kwietnia do Drezna i z wielkiemi honorami przyymowani byli. Około południa odprawili uroczysty wiazd, a po południu odwiedzili się nawzaiem. Potem odwiedzili ieden po drugim ciotkę Króla Saskiego, Xżną Elżbietę, iedyną osobę pozostałą w Dreznie z domu Królewskiego. W wieczor znaydowali się na teatrze, gdzie z radosnemi okrzykami przyiętemi zostali.

Z Cesarzem przybyli do Drezna: Wielki Xże Konstanty, Xżeta Wirtemberski, Koburgski i Oldenburski. Do orszaku Cesarza należą: Sekretarz stanu, Minister Hrabia Nesselrode; aktualny Radca stanu Anster; Hetman kozacki Hrabia Platow; Jenerał artyleryi Hrabia Arakszeiew; Minister policyi Hrabia Balaszow; Naczelnik głownego sztabu Xże Wołkonski; Jenerałowie Kuraszew, Kesarow, Repnin, Fuchs, Tol; Adjutanci Pułkownicy Szuwalow, Stackelberg, Lansdorf, Lubomirski, Zakrzewski, Ożarowski; 16 Cesarskich polnych strzelcow, posłowie Angielski i Szwedzki, sprawuiący interessa duńskie i tayny Radca Alopeus starszy. Orszak Króla Pruskiego składa się z około 100 osob, pomiędzy którėmi Jenerał Knesebek, Adjutanci Podpułkownicy Wrangel i Henkel, &c. &c. Przy kanclerzu stanu znayduią się Radcy stanu Jordan i Hipel.

D. 27 wyiechał Cesarz Alexander z małym orszakiem do Teplitz do Czech, dla widzenia się tam z swoią siostrą małżonką Następcy Xcia Weymarskiego.

Tymczasem głowna kwatera obu Monarchow zbliżyła się ku Lipskowi do Frohburga; d. 1 Maia znaydowała się Cesarska w Chemnic, a Króla Pruskiego w Freybergu.

Rossyyskie i Pruskie woyska ściągnęły się po większey części pod Lipskiem do kupy.

Tak rzeczy stały w dniu 1 Maia, gdy przyszło do bitwy, o którey nadeszłe z głowney kwatery Francuzkiey z Pegau pod d. 4 Maia tymczasowe doniesienie następuiące przywodzi okoliczności:

"D. 1 Maia przednie straże Francuzkie, składaiące się prawie z samey piechoty, postąpiły z Weissenfels do Lützen. Lubo tu iest rowny kray, wyparły wszelako nieprzyiacioł z wszystkich ich liczną artyleryą i 15,000 konnicy bronionych stanowisk; ale trzeci z działa wystrzał trafił i zabił Xcia Istryi (Marszałka Bessieres.)

"D. 2 wyruszył nieprzyiaciel z Zwenkau i Pegau naprzod, gdy tymczasem Jenerał Lauriston do Lipska wtargnął; o godzinię 2giey po południu przy wsi Kaina uderzył nieprzyiaciel natarczywie na korpusy Xiążąt Moskwy i Raguzy. Cesarz udał się do nich, a o godzinie 5tey była bitwa wygrana. Rossyanie i Prussacy mimo korzyści, którą im liczna ich jazda na nieprzeyzrzaney rowninie nadawała, umykali zewsząd. O godzinie 6tey widziano uciekaiących Prussakow w rozpaczy i słyszano ich mowiących: "Utraciliśmy wszystko, ponieważ wszystko ryzykowaliśmy."

"Wszystkie korpusy Francuzkie, które znaydowały się w bitwie, dobrze się popisały. Młodzi żołnierze walczyli na wyścigi z staremi woiownikami; nigdzię nieprzyiacielska jazda nie potrafiła ich przełamać. Strata nieprzyiacielska iest

niezmierna; bo massy iego cofały się pod nieustaiącym ogniem liczney naszey artyleryi. Rossyyskie i Pruskie gwardye prawie są zniszczone. Widziano officerow i żołnierzy pięknych tych korpusow poiedyńczo do Pegau uciekaiących.

"Z woyska Pruskiego pod Jenerałem Blücherem znaydowały się trzy pułki kiryserow w boiu; w wieczor szczątki tylko z nich widzieć można było. Batallion grenadyerow 1go pułku wschodnich Pruss odzyskał po dwa razy wieś Görschen, a za trzeciem na nią uderzeniem został zupełnie rozproszony.

"Cesarz Rossyyski i Król Pruski znaydowali się na czele sił swoich. Na początku bitwy znaydowali się z wielu Xiążętami z domu Brandeburskiego na tym samem wzgorku, z którego wkrotce Cesarz Napoleon przypatrywał się bitwie i wszystkiem osobiście kierował.

"Wielu Jenerałow Francuzkich iest ranionych.

"D. 3 przeszło woysko Francuzkie za rzekę Elster, a o godzinie 2giey po południu wszedł Cesarz Napoleon do Pegau. Dnia poprzedzaiącego po bitwie przybyli tam o godzinie 11tey Cesarz Rossyyski i Król Pruski, a d. 3 o godzinie 4tey z rana wyiechali. Wicekrol Włoski przybył tegoż dnia do Borna.

"Rossyysko-Pruskie woysko cofa się w nieładzie do Drezna. Dziś była iego głowna kwatera w Rochlitza.

"Jeden z Xiążąt Meklenburskich poległ w bitwie, którego ciało zostawiono w Pegau. Cesarz Napoleon kazał go z wszystkiemi należnemi stopniowi zmarłego honorami pochować. Mieszkańcy powiadaią, iż Następca Pruski, gdy usiłował uciekaiące pułki połączyć, kulą raniony został. Xże Hessenhomburski iest także z strony nieprzyiacielskiey raniony.

"Tak więc pobite zostało 150 do 180,000 piechoty i 30,000 jazdy liczące woysko tak Rossyanow, iako i Prussakow, a z sił Francuzkich trzecia tylko część znaydowała się w boiu.

Pierwszy korpus, składaiący się z trzech dywizyi piechoty pod rozkazami Xcia Eckmühl i trzech dywizyy jazdy pod Jenerałem Sebastianim, znayduie się cały pod Luneburgiem. Dwie dywizye pod Xciem Belluny (Marszałkiem Wiktorem) stoią nad Saalą w Bernburgu; cztery dywizye Jenerała Lauristona znaydowały się w Lipsku i ani razu nie wystrzeliły; trzy dywizye pod Xciem Reggio (Marszałkiem Oudinotem) które w Jena stoią, nie były w boiu. Z trzech dywizyy Jenerała Bertranda, dwie nie były ieszcze nadciągnęły. Pierwsza, która nadeszła, wytrzymała dobrze attaki jazdy, ale w boiu nie była, dla tego nie miała iak 50 ludzi zabitych i ranionych. Z trzech dywizyy Xcia Reggio iedna tylko pod Jenerałem Compan była w ogniu. Dwie drugie były wprawdzie na placu boiu, ale tylko poruszenia czyniły. Z trzech dywizyy pod Xciem Tarentu (Marszałkiem Macdonaldem) dwie tylko były w boiu; trzecia pod Jenerałem Gerard nie przyszła do ognia. Dywizya Jenerała Barrois, składaiąca się z dawney gwardyi nadciąga dopiero do Fuldy. Znaydowało się więc w boiu 5 dywizyy Xcia Moskwy; 1 nowey gwardyi pod dowodztwem Jenerała Dumoutier; 1 Xcia Raguzy; nakoniec 2 Wicekróla pod

rozkazami Xcia Tarentu. Wielkie korzyści odniesione zatem zostały przez 9 tylko dywizyy.

"Z jazdy pod rozkazami Xcia Moskwy użytą tylko była dywizya Jenerała Lariboissiere. Z 3000 Cesarskiey gwardyi konney nie zginął ani ieden człowiek. Dywizye jazdy Jenerałow Latour-Maubourg i Bruyere były na placu boiu, ale się nie potykały. Inne dywizye jazdy ieszcze nie nadciągnęły lub dopiero nadciągaią.

"Z artyleryi polowe tylko działa użyte były; 100 dział ani razu nie wystrzeliły, a inne 100 znayduią się ieszcze w drodze. Kilka więc tylko szwadronow jazdy Francuzkiey było w dniu bitwy czynnych. Cesarz wszystkiem sam kierował.

"O powyższey bitwie oczekuiemy dalszych doniesień.

Z Paryża d. 1 *Maia.*

Monitor pod d. 28 Kwietnia zawiera o pobycie Cesarza ostatnich dni w Moguncyi, co następuie:

"D. 22 Kwietnia czynił Cesarz obroty z 4 pułkami dawney gwardyi; J. C. K. Mość okazał ukontentowanie swoie z dobrego stanu tych woysk; przybyły one pocztą do Moguncyi i tak mało były strudzone, iż mogły zaraz poyśdź za Ren. Jenerał Curial przybył z 12 pułkami nowey gwardyi do Moguncyi, gdzie będą zupełnie urządzone. Potrzebne rzeczy do ich ubrania i uzbroienia przywieziono na wozach do Moguncyi.

"Xże Dalmacyi (Marszałek Soult) obiął znowu stopień pułkownika - jenerała gwardyi.

"Cesarz posłał Xcia Trewizy (Marszałka Mortiera) do Wetzlaru, dla urządzenia tam i oporządzenia Polskiego korpusu Jenerała Dombrowskiego. Składa on się z 2 pieszych pułkow, 2 konnych i dwoch batteryy artyleryi. J. C. K. Mość wziął ten korpus od 1go Stycznia na swoy żołd.

"Xże Castiglione (Marszałek Augereau) mianowany iest woyskowym dowodcą w obu WW. Xięstwach Frankfortkskim i Wircburskim. Zamek Wircburski postawiony iest w stanie obrony.

"Xże Reggio (Marszałek Oudinot) wyiechał d. 23 Kwietnia z Moguncyi, dla obięcia dowodztwa nad 12tym korpusem wielkiego woyska.

"Cesarz wyiechał d. 24 Kwietnia o godzinie 8 w wieczor z Moguncyi do woyska.

Z Sztokolmu d. 14 *Kwietnia.*

Xże Oranii-Nassau przybył tu d. 7 b. m. i był u dworu od Króla i od całey familii Królewskiey, iako też od Następcy tronu i iego syna nayuprzeymiey powitany. W kilka dni po iego przybyciu zaszczycił go Król wielkim orderem Serafina.

Xże Następca tronu do dnia dzisieyszego nie wyiechał ieszcze do woyska.

— Zapewniaią tu, iż Xże Rejent Angielski ustąpił koronie Szwedzkiey byłą wyspę francuzką Gwadelupę.

Z Kopenhagi d. 23 *Kwietnia.*

Sprawuiący tu od nieiakiego czasu interessa Szwedzkie P. Lorichs został od swego dworu odwołany i d. 14 b. m. opuścił miasto nasze.

Dzisieysza gazeta rządowa zawiera następuiące oświadczenie dworu Duńskiego:

"Dwor Szwedzki uznał za potrzebne odwołać sprawuiącego iego interessa przy dworze J. K. Mci. Sprawuiący interessa Króla przy dworze Szwedzkim powraca zatem także z Sztokolmu. Lubo zwyczayną tą drogą nie będą nadal interessa narodowe pomiędzy obiema Królewskiemi dworami sprawowane, ministeryalne udzielania i korrespondencya nie będą iednak przerwane. Zmieniony w takim sposobie stosunek między obiema dworami, nie może iak tylko zastanowić poddanych. Król nie dał z swey strony żadnego do tego powodu. Że J. K. Mość nie zezwolił na ustąpienie swoiego królestwa Norwegii lub przynaymniey iego części, za ofiarowanem wynagrodzeniem w miastach i kraiach, które do Xięstwa Holsztyńskiego przytykaią, wiadomo wszystkim poddanym. Oycowska J. K. Mci zawsze miłość do nich, przekonywa ich, że ich Pan i Król aż nadto na ich wierności i przychylności polega, ażeby z iakieykolwiek bądź przyczyny mógł się skłonić do zamienienia ich za cudzoziemcow, do których przywiązania nie może mieć żadnego prawa, chybaby z własnego natchnienia prosili go o iego opiekę. Aże J. K. Mość przyzwyczaiony iest patrzeć na poddanych swoich poświęcaiących w długiey obronney woynie ochoczo życie i maiątki, przekonany zatem iest, iż taką samą gotowość znaydzie w wszystkich Duńczykach, Norwegiianach i Holsztynczykach do obrony i utrzymania niepodległości i całości granic swoich, ieżeliby ieszcze usiłowania J. K. Mci nie potrafiły utrzymać pokoiu, ieżeliby widoki, które do tego ma chybiły, lub widząc się pokrzywdzonym, musiał od kochanych swoich poddanych żądać nowych natężeń dla obrony tronu i własnego ich bezpieczeństwa.

Z Londynu d. 3 Maia.

Wyższa izba przyięła d. 13 Kwietnia bill względem użycia funduszu umorzenia na teraźnieysze potrzeby kraiu.

Biskup Brystolski podał izbie prozbę od buduiących okręty w Sutherland, aby budowanym w wschodniey Indyi okrętom nie nadawano rownego prawa z budowanemi w Anglii.

Na wniosek Lorda Liwerpool przyięty został proiekt do adressu do Xcia Rejenta, w którym izba wyższa oświadcza gotowość swoią zezwolenia na posiłki dla Portugalii.

W niższey izbie wniosł Lord Castlereagh, aby na czas zawieszenia posiedzeń z powodu świąt wielkanocnych utworzona została kommissya do słuchania świadkow względem położenia i stosunkow wschodnio-indyyskiey kompanii, do którey kommissyi wedle upodobania każdy członek izby należeć może. Uchwalono.

Przez przybyły d. 2 b. m. z Malty do Porto-Re w 8 dniach statek odebraliśmy wiadomość o odkrytym na tey wyspie spisku, który miał d. 4 Czerwca, w dniu imienin N. Króla W. Brytanii, wybuchnąć. Anglicy zwykli dzień ten między innemi uroczystościami obrotami woyskowemi obchodzić; żołnierze dostaią podwoyny żołd, a osady wychodzą z twierdz dla robienia obrotow. Spiskowi chcieli z tey chwili korzystać, opanować bramy i twierdzę. Siedmnaście osob będących na czele spisku iest uwiezionych, a przeszło 40,000 cudzoziemcow, któ-

rych teraz przeszło 80,000 naywięcey z Francyi i Włoch znaydowało się w Malcie, odebrało rozkaz opuszczenia wyspy. Rząd tamteyszy przedsięwziął z powodu tego zdarzenia naydogodnieysze środki względem wszyſtkich cudzoziemców. Żaden nie może na ląd wysiąść i zoſtaie pod szczególnieyszym dozorem kapitana ſtatku który go przywiozł.

Dnia 17 *i* 18 *Maia* 1813.

Cena zboż rożnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

		1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr
Korz:	Przenicy	13	15	13	—	12	—	11	15
—	Zyto	11	15	11	—	10	15	9	—
—	Jęczmien	9	—	8	15	7	15	—	—
—	Owsa	8	—	7	15	7	—	—	—
—	Jagieł	26	—	24	—	23	—	21	—
—	Grochu	18		16	—	15	—	—	—
—	Rzepaku	—	—	—	—	—	—	—	—

DONIESIENIA.

Michał Puławski, były sierżant powſtania Radomskiego, opatrzony abszytym woyskowem i paszportem Prefektury Krakowskiey, rodem ze wsi Jaworz departamentu Radomskiego, maiący lat 24 lub więcey, wzroſtu nizkiego, twarzy okrągłey, oczów siwych, włosów blond, w nocy z dnia 13 na 14 wykradł we dworze Łuczyckim konia brudno siwego, 5 lat maiącego, z siodłem i trenzlą i uiechał. Ktoby go doſtrzegł, uprasza się o przytrzymanie i danie znać do dworu Łuczyckiego, w powiecie Hębdowskim w departamencie Krakowskim, lub do Redakcyi gazety Krakowskiey, a odbierze przyzwoitą nagrodę.

Podinspektor dóbr i Lasów Narodowych okręgu Białopromnickiego w Departamencie Krakowskim, zawiadomia publiczność, iż w skutek Reskryptu JW. Prefekta Dep. Krak. w dniu 14 Maia b. r. w Krakowie wydanego odbywać się będą układy względem trzechletniego zadzierżawienia dóbr Narodowych w r. 1813 z dniem 1 Czerwca z dzierżawy wychodzących, a to zwykłym sposobem przez publiczną licytacyą. Termin rozpoczęcia licytacyi oznacza się na dzień 26 i 29 Maia t. r. od godziny 9tey ranney, w których t terminach licytowane zoſtaną folwarki Szczotrkowice, Wąsów, część Czech, Tempoczów, i Woytoſtwo w Jeżowce, w Dep. Krak. sytuowane.

Chęć maiących dzierżawienia oſtrzega się, iż Ci tylko do licytacyi będą przypuszczeni, którzy swoią kwalifikacyą i fundusz pewny na kaucyą w połowie summy dzierżawney wyrownywaiącą wskażą, i zaraz na wſtępie do układów wadium czyli zakład rownaiący się czwartey części summy na intratę podaney złożą. Warunki ogólne pod któremi zadzierżawienie dóbr naſtąpi są też same, iakie w roku przeszłym, i te przy akcie licytacyi ogłoszone zoſtaną. W Krakowie d. 15 Maia 1813.

Krauz.

Podinspektor Dóbr i Lasów Narodowych Okręgu Szydłowskiego, ninieyszym do publiczney podaie wiadomości, iż wskutek Reskryptu W. Pełnomocnego Kommissarza Dyrekcyi Gney Dóbr i Lasów Narodowych z dnia 14 Kwietnia r. b. Nro 103 i 104 odbywać się będzie licytacya dnia 31 Maia r. b. Realności Sudół, niegdy do suffraganii Sandomierskiey należącey, tudzież Proboſtwa szpitalnego w Łagowie na lat sześć. Każdy chęć licytowania maiący zechce się w pomienionym wyżey dniu w Biorze Podinspektora w zamku Stobnic im posiedzenie swe maiącego znaydować, będąc zaopatrzony względnie folwarku Sudoł kaucya fidejussoryczną lub w gotowiznie w złocie zł. pol. 307 gr. 29 denar. 16½ względnie Proboſtwa szpitalnego w Łagowie zł. pol. 443 gr. 14½ wyrownywaiącą. I to także wiedzieć należy, iż ci tylko do dzierżawy kwalifikowani bydź mogą, którzy będąc iuż dzierżawcami regularnie Skarbowi uiszczali się. Przed zaczęciem licytacyi zwyczayne wadium czwartą część pretium fisci ſtanowiące, zaliczone bydź winno. Wyciągi intrat, rownie iak i warunki, pod iakiemi wydzierżawienie naſtąpi, każdego czasu w Biorze Podinspektora widzianemi bydź mogą. W Stopnicy d. 14 Maia 1813 roku.

Bogusławski.

DODATEK
DO Nro 40
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 19 MAIA 1813 Roku WE SRODĘ

Podinspektor Dobr i Lasow Narodowych Okręgu Białopromnickiego w Departamencie Krakowskim, na mocy Reskryptu JW. Prefekta Departamentu Krakowskiego z dnia 13 Maia t. r. do liczby 4229 wydanego zawiadomia Publiczność, iż na dniu 21 t. m. i r. od godziny 9tey z rana w Biorze Podinspektora pod Nrem 263 nad Wisłą posiedzenie swoie maiącego, odbywać się będzie licytacya dochodow Skarbowych, iako to:

Suchey Taxy ktorey cena fiskalna	złp.	25045	gr. 9.
Przewozu	—	1000	— —
Ladowego	—	760	— —
Browaru piwnego	—	2000	— —
Propinacyi w Bronowicach	—	1283	— 21.
Propinacyi w Zamku Krakowskim	—	600	— —

Chęć maiący wzięcia pomienionych Dochodow w trzech letnią od 1go Czerwca 1813 do ostatniego Maia 1816 Roku dzierżawę, maią się w Wadium 10 Procentowe opatrzyć i na oznaczonym mieyscu znaydować, gdzie im przed rozpoczęciem licytacyi warunki kontraktowe oznaymione zostaną.

Krauz.

Przed kilku laty życzono sobie i wzywano podpisanego, ażeby przedsięwziął podroż do Krakowa. Zatrudnienia na owczasowe niedozwoliły mu spełnić tych życzeń, gdyż zamierzył podroż swoią do Rossyi przedsięwziąść, a przeto udał się z Wiednia przez Krakow. — Teraz więc iako przybyły, ma honor ofiarować swe usługi wszystkim tym, ktorym na iego zależy pomocy. Nie wątpi podpisany, iż pobyt iego dwa, lub trzy tygodniowy w tym Mieście, dla wielu przyiemnym będzie.

Podpisany wykonywa wszelkie operacye sztuki leczenia zębow, przez ktore zapobiega przyszłym bolom, uśmierza iuż doświadczane i zagradza wszelkim niebezpiecznym przypadkom, grożącym nawet utratą zdrowych zębow. Jest przeto w stanie udzielać potrzebney pomocy we wszelkich chorobach dziąseł i ust, bądź doradzeniem, bądź istotnemi operacyami. Mało ludzi ma wyobrażenie o operacyach, ktore mogą bydź użytemi ku konserwacyi zębow; tak n. p. wedle potrzeby i okoliczności: czyści Podpisany zęby z brudu i z niebezpiecznego kamienia winnego, ktore więcey przykładaią się do utracenia zdrowych zębow, nizeli samo żołknienie. Zdarza się częstokroć, iż zęby a naywięcey przednie, bardzo są ściśnione, będąc zwłaszcza słabego składu; wdziera się między nie rodzay szkodliwego ocierania szmelcu czyli amalii na powierzchni, z czego zawięzuie się początek żołknienia; niedostrzega się

tego, aż gdy żołknienie daley a daley widocznem się ſtaie; w takowych wydarzeniach piłuie i oczyszcza zęby tak długo, dopoki go nie wytępi; tym sposobem ocalaią się zęby, a brak takowych operacyi przyprawia o ich utratę; ſtąd to wielu pozbawionych ieſt przednich zębow, i części ozdoby twarzy. Spruchniałe zęby zatyka złotem lub ołowiem, które skoro są dosyć mocne, trzymaią się 10 — 20 lat, a nawet aż do śmierci; krzywe zęby proſtuie, kształt i piękność nadaie, wprawia na mieysce wypadłych artyficyalne, bądź przednie, bądź trzonowe, tak wyrobione, iż się rownaią naturalnym w takim ſtopniu, do iakiego tylko badaiący artyſta sztukę tę doprowadzić ieſt zdolnym, iż naturalne zęby zupełnie zaſtępuią. Podpisany wyrywa zęby zbolałe, których iuż uleczyć niemożna, w wynalezionym przez siebie sposobie, przez który, bez wszelkiey przesady, połowę oszczędza boleścią iakich inny używany sposob zadaie. — Wſtrzymuie się podpisany od wyliczania innych zalet, a osoby, którym nie ma zaszczytu bydź znanym, lub któreby o zręczności iego powątpiewały, mogą się o nim zawiadomić u swych lekarzow lub chirurgow, od których zapewne znanym ieſt ze swych dzieł, a mianowicie naypoźnieyszego, pod tytułem: *Praktyczny wykład wszelkich operacyi sztuki leczenia zębow*, N. Imperatorowi Alexandrowi I. przypisanego a wyszłego w Berlinie 1804 r.

Gdy każdemu wiele na konserwacyi zębow zależy, wydał Podpisany codzienne przepisy w polskim ięzyku, względem zachowywania zawsze zdrowych i czyſtych zębow oraz dziąseł; książeczki tey można nabyć u autora za opłaceniem wydatku za wydrukowanie 10 pol. groszy.

Można także u podpisanego doſtać proszek i Tynkturę na zęby, ażeby dziąsła czyſto i zdrowo zachować, i utrzymywać. —

Podpisany, który oraz osobliwsze ſtudia nad Rubturami czynił, po wielu uskutecznionych doświadczeniach nabył doſtateczne wiadomości Bandaże nad inne wydoskonalić, i rożne iego Inwencyi gotowe robić, które na każde uszkodzenie, dla oboiey płci wielce pomocne są.

Fundament zasady całey tey sztuki, na zerwania, czyli tak nazwane Ruptury wyprowadzać i uzdrawiać, zależy iedynie na przygotowaniu dobrego i właściwego Bandażu. — Elaſtyczne, lub sprzężyſte przenoszą niezaprzecznie wszyſtkie inne dotąd znane gatunki.

Żaden defekt któremu ludzie podpadaią, nie ieſt tak powszechny, iak ten, przeto też naysławnieysi znawcy tey sztuki, powiadaią że Inwencya elaſtycznych Bandażow ieſt owocem wiadomości lekarskiey, która człowiekowi nayważnieysza przysługę czyni.

Dobrze sporządzony elaſtyczny Bandaż, ieſt w iſtocie iedyny sposob, każdemu uszkodzonemu, życie zachować, który na takowy defekt cielesny cierpi. Wcale przeciwnie bowiem sprawia skutek źle sporządzony Bandaż.

Liczne doświadczenia podpisanego nauczyły, że większa część niebezpiecznych przypadkow, którym takowy defekt cierpotę sprawia, szczególnie z używania złego Bandażu pochodzi, które tylko machinicznie, bez wiadomości Mechaniki, i sztuki rozczłonkowania szczególnie rzemieślniczo robione bywaią.

Podpisany miał iuż honor w tey mierze, za panowania Cesarza Jozefa nowy zbior dla Wiedeńskiego Uniwersytetu złożyć dla Demonſtracyi uczących się sztuki lekarskiey. Za to zaręcza mu iego zdolność.

Upraszaią się osoby za granicą i na Prowincyi mieszkaiące, życzący sobie nabyć od niego takowych Bandaży, ażeby nadesłały w Liście miarę obiętności tylnych części ciała, z doniesieniem wieku, i czyli uszkodzenie znayduie się na prawey lub lewey, lub też na obu ſtronach.

Mieszka na Floryańskiey Ulicy *w domu Siedlarza Rossberga pod Nr. 537.*

Serra, Dentyſta, członek akademii chirurgiczney w Metz, C. K. medycynalno chirurgicznego fakultetu w Wiedniu examinowany od naywyższey władzy lekarskiey w Berlinie, i od akademi chirurgiczney w St. Peterzburgu.